

**Predikatie over Zondag 2 H.C.  
door eerwaarde heer D.J. van Keulen  
Vrije Oud Gereformeerde Gemeente  
Aalburg – 20 januari 2013**

*Zingen Psalm 119 : 37.*

*Belijdenis des geloofs: Twaalf Artikelen.*

*Zingen Avondzang : 7*

*Schriftlezing Genesis 6*

1 En het geschiedde als de mensen op den aardbodem begonnen te vermenigvuldigen en hun dochters geboren werden,

2 Dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen, dat zij schoon waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij verkoren hadden.

3 Toen zeide de HEERE: Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met den mens, dewijl hij ook vlees is; doch zijn dagen zullen zijn honderd en twintig jaar.

4 In die dagen waren er reuzen op de aarde, en ook daarna, als Gods zonen tot de dochteren der mensen ingegaan waren en zich kinderen gewonnen hadden; dezen zijn de geweldigen, die vanouds geweest zijn mannen van naam.

5 En de HEERE zag, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was.

6 Toen berouwde het den HEERE dat Hij den mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart.

7 En de HEERE zeide: Ik zal den mens, dien Ik geschapen heb, verdelgen van den aardbodem, van den mens tot het vee, tot het kruipend gedierte en tot het gevogelte des hemels toe; want het berouwt Mij dat Ik hen gemaakt heb.

8 Maar Noach vond genade in de ogen des HEEREN.

9 Dit zijn de geboorten van Noach. Noach was een rechtvaardig, oprecht man in zijn geslachten; Noach wandelde met God.

10 En Noach gewon drie zonen: Sem, Cham en Jafeth.

11 Maar de aarde was verdorven voor Gods aangezicht; en de aarde was vervuld met wrevel.

12 Toen zag God de aarde, en zie, zij was verdorven; want al het vlees had zijn weg verdorven op de aarde.

13 Daarom zeide God tot Noach: Het einde van alle vlees is voor Mijn aangezicht gekomen, want de aarde is door hen vervuld met wrevel; en zie, Ik zal hen met de aarde verderven.

14 Maak u een ark van goferhout; met kamers zult gij deze ark maken; en gij zult ze bepekken van binnen en van buiten met pek.

15 En aldus is het dat gij haar maken zult: driehonderd ellen zij de lengte der ark, vijftig ellen haar breedte en dertig ellen haar hoogte.

16 Gij zult een venster aan de ark maken, en zult haar volmaken tot een el van boven; en de deur der ark zult gij in haar zijde zetten; gij zult ze met onderste, tweede en derde verdiepingen maken.

17 Want Ik, zie, Ik breng een watervloed over de aarde, om alle vlees, waarin een geest des levens is, van onder den hemel te verderven; al wat op de aarde is, zal den geest geven.

18 Maar met u zal Ik Mijn verbond oprichten; en gij zult in de ark gaan, gij en uw zonen en uw huisvrouw en de vrouwen uwer zonen met u.

19 En gij zult van al wat leeft, van alle vlees, twee van elk doen in de ark komen, om met u in het leven te behouden: mannetje en wijfje zullen zij zijn;

20 Van het gevogelte naar zijn aard en van het vee naar zijn aard, van al het kruipend gedierte des aardbodems naar zijn aard, twee van elk zullen tot u komen, om die in het leven te behouden.

21 En gij, neem voor u van alle spijs die gegeten wordt, en verzamel ze tot u, opdat zij u en hun tot spijs zij.

22 En Noach deed het; naar al wat God hem geboden had, zo deed hij.

*Votum.*

*Gebed.*

*Zingen Psalm 19 : 4 en 6.*

Aan de orde van behandeling in deze middag uit de Heidelberger Zondag 2.

3. Vr. Waaruit kent gij uw ellende?

Antw. Uit de wet Gods.

4. Vr. Wat eist de wet Gods van ons?

Antw. Dat leert ons Christus in een hoofdsom, Matth. 22:37-40: Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand, en met geheel uw kracht. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse Wet en de Profeten.

5. Vr. Kunt gij dit alles volkomenlijk houden?

Antw. Neen ik; want ik ben van nature geneigd God en mijn naaste te haten.

Om naar aanleiding van deze Zondags-afdeling met Gods hulp en onder de inwachting van Zijn Heilige Geest stil te staan bij drie gedachten.

- 1<sup>e</sup>. Onze geestelijke ellende.
- 2<sup>e</sup>. De hemelse eis.
- 3<sup>e</sup>. Mijn vleselijke haat.

Gemeente, weet u dat u op deze wereld op levensgevaarlijk terrein zich bevindt? Hebt u daar een ontdekking van in uw leven? Dat alles op deze wereld één groot doel voor ogen heeft. Dat de duivel en zijn aanhang niet anders willen dan de Naam van God uit te roeien van de aardbodem. Dat alles, maar dan ook alles in het werk wordt gezet, oorlog voert als het ware, om de gedachtenis van Gods Naam zodanig uit te roeien dat het hier op deze wereld een para-dijs wordt naar onze ideeën, naar onze inzichten, naar onze wensen. Hebt u het in uw leven ondervonden, dat alles in het werk wordt gesteld om u te winnen, in beslag te nemen voor de zonde en voor de ongerechtigheid. Wordt er aan u getrokken? Of hoeft dat helemaal niet? U loopt toch vanzelf al naar de zonde toe. Voelt u nog dat er aan u getrokken wordt? Of kunt u er zo'n dusdanig dubbelleven op na houden dat de duivel geen enkele moeite meer met u heeft? Zondags in de kerk en de rest van de week overgegeven aan de begeerlijkheden van het eigen boze en verdorven hart. Hebt u het in de gaten dat de wereld het terrein is waarop de duivel rondgaat als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden? Of bent u zo'n mens die zegt: "Ach, met de duivel bemoei ik mij toch niet, daar heb ik geen last van"? Voelt u dat u zijn prooi bent? Dat hij met u doen kan wat hij wil. Dat je als het ware een gevangene van hem bent. Er ingesloten. Dat mag van onze dagen ook wel gelden: ingesloten. Er staat in het eerste vers van hoofdstuk 6 van het Genesiseboek: "En het geschiedde als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen". De verklaarders zeggen: "Dat ging nogal snel, omdat er in die dagen mannen waren die er vele vrouwen op nahielden". Ze begonnen op de aardbodem te vermenigvuldigen. Dus als het ware, de grens schoof op. De mensen namen steeds meer terrein in beslag. En als hier staat "de mensen", dan wordt daar bedoeld, dat menselijk geslacht dat van God niet weten wil, dat met Hem niet rekt, dat aan Zijn wetten zich niet houdt, dat onder Zijn Woord zich niet buigt. Dat zijn "de mensen".

En het geschiedde als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen... U zegt: "Nou, dan voerden ze toch precies de eis van God uit: "Gaat heen en vermenigvuldigt u". Die eis lag er ja. Maar deze mensen vermenigvuldigden zich slechts uit eigen vleeselijke lusten en niet uit lust om het gebod van God te gehoorzamen, niet om kinderen te telen om ze op te brengen, op te voeden in de ware leer, om ze als het ware bij de hemelse Schepper terug te brengen, om ze voor te gaan in het spoor van de gerechtigheid. Daar zochten deze mensen niet naar. En de Heere is helemaal geen ledig Aanschouwer natuurlijk, de Heere was er bij op die aardbodem, want Die zocht wel in dat ganse geslacht van mensen. Die zocht wel of dat tekstwoord waar zou worden: "En het zaad zal Hem dienen, het is Hem toegevoegd en het zal Hem ter ere leven". Maar Hij vond er niet één. En het geschiedde als de mensen op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen, en hun dochters geboren werden. Geen dochters die de Heere vreesden. Geen dochters die onderhand moeders in Israël zouden zijn. Maar wel dochters, schoon van aangezicht, die voor het vlees zoveel begeerlijks bij zich hadden. Dat bleef niet onopgemerkt. Dat Gods zonen de dochteren der mensen aanzagen.

Gods zonen, wat is dat dan? Dat is het volk, dat staat tegenover de mensen. Dat staat tegenover die wereldling die met God niet rekent. Gods zonen is dat geslacht van mensen dat wel opgevoed is in de voorzeide leer, dat wel in het spoor van Gods gebod is opgevoed, opgebracht. Gods zonen, dat zijn zij die godvruchtige ouders gehad hebben. En die ouders hebben hun kinderen bij de Heere gebracht. Die hebben de Heere gesmeekt hun kinderen te bewaren in de wereld, want de gevaren zijn zo groot. Nou, hier blijkt hoe groot dat gevaar is. Dat deze zonen, die Gods zonen worden genoemd, in hun onwedergeboren toestand, zonder dat ze dus aan God verpand waren, hebben hun ogen rond laten gaan. En ik zei het u, de grens van de wereld schoof op. Ze begonnen te vermenigvuldigen. Er waren vele dochters. En waar die zonen ook keken, ze zagen ze. En ze zagen ze niet alleen voorbij komen, maar ze zagen ze ook aan. Daar zit een grote haper. Daar zit een vreselijk punt. Ze hebben God niet aangezien: "Wilt U mij de weg wijzen die ik heb te verkiezen?" Maar ze hebben die vrouwen aangezien. Ze hebben hun oog daarop laten valen en hun hart daar aan gegeven, dat ze schoon waren. Niet schoon van hart, nee. Nee, niet van hetzelfde levensbeginsel als waarin zij waren opgevoed. Maar schoon van uiterlijk. Dat hun hart verkocht was onder de zonde, dat leerden die zonen niet. Nee, ze namen zich vrouwen uit allen die 'zij' verkoren hadden. Dus zij hadden een keuze gemaakt, om een vrouw te kiezen die God ze

niet gegeven had. Nee, waar later de apostel van zou zeggen: “Gaaf toch geen ongelijk juk aan, doet het toch niet, heb brengt al die mogelijke gevaren met zich mee”.

Niet met God gerekend, zich vrouwen genomen die zij verkoren hadden. Zo hebben zelfs de zonen, die hier Gods zonen worden genoemd, zich een leven verworven en een wereld opgebouwd dat ze een paradijs konden noemen in hun eigen oog. Daar hoefde God niet van te weten. Ze hadden het naar d'r zin. Ze hadden het voor elkaar.

Wat zou de les wezen van dat tekstwoord? Dit is de les: Die wereld dringt in, en die wereld twist met u. En die wereld laat zich van zijn schoonste kant zien. Kijk, de mensen heeft de duivel al. Maar die zonen Gods, die heeft hij nog niet. Zij die opgebracht zijn onder de leer van het Evangeliewoord. Zij die in de kerk gebracht zijn, ten doop gehouden zijn, misschien wel belijdenis van Zijn Naam hebben afgelegd. Zij die hun leven zoeken in te richten naar het Woord van God. Daar heeft hij een doel in gesteld. Om die weg te halen bij de Heere vandaan. En hij weet het wel hoe begeerlijk en hoe schoon hij het voor moet stellen, hoe hij in onze levens in moet dringen om ons over te halen, om ons mee te slepen het verderf in.

En zij namen zich vrouwen uit allen die zij verkoren hadden. “Er zal toch geen kwaad in gezeten hebben! Het is toch de gewone gang der dingen! Is dat nu zo erg? En ach, wie weet, zo'n meisje kan toch ook nog bekeerd worden! Misschien is dit wel Gods weg”. Zo vroom kunnen we ook nog praten. Misschien is dat wel Gods weg, dat zij en haar hele familie wel nog tot verandering en tot vernieuwing kan komen. Dat! De wereld schuift op en de wereld loert ons aan, en de duivel zoekt ons mee te slepen.

En hier blijkt hoe gemakkelijk de zonen Gods zich er aan overgeven. Weet u waar de grootste haper zit? Die zit hier: dat ze wel Gods zonen genoemd worden, maar het niet inderdaad in de werkelijk zijn. Dat ze zo nog genoemd worden vanwege hun godvruchtige voorgelacht, maar dat ze zelf het leven der genade niet kennen. Dat ze zelf niet met God verenigd geworden zijn.

Bent u een mens die met God verenigd is? Dat zou feitelijk geen vraag moeten zijn in kerkelijk Nederland. Maar de toestand in kerkelijk Nederland is zodanig, dat het wel een vraag moet wezen. Dat het zelfs een vraag is die gaat over het scherpst van de snede. Dat het de vraag is of daar nog wel werkelijke zonen en dochteren van God gevonden worden, temidden van heel de godsdienst, temidden van heel de religie, waar God niet van weet, is te vrezen.

Bent u een wedergeboren mens? Heeft God Zich in uw leven niet onbetuigd gelaten? Ligt u aan Zijn kant? Zeg het eens. Kunt u dan

met deze mensen mee? Kunt u dan aanzien wat voor ogen is en u daar aan overgeven? Kunt u dan naar uw verkiezing handelen? Of hebt u op de kruispunten van het leven de Heere nodig? Gaat het er om dat Hij Zijn stem doet horen in uw leven? Is die weg alleen goed, waarvan u weet: Hij heeft hem goedgekeurd? Hangt u aan de troon van de Goddelijke genade, omdat u het weet dat die zaak zo ernstig ligt? Zo ernstig omdat het is op leven en dood. Dat het is van tweeën één. Ge kunt niet God dienen en de Mammon. Dat gaat niet. Het komt in het leven van de mens aan op dat radicale: óf van God, óf van de wereld, dat is: van de duivel. En die van God is, die is welbewaard. En die niet van God is, die is reeds geoordeeld, zegt het Woord.

Zo worden daar de mensen getekend in Genesis 6. Zo worden daar zelfs de kerkmensen getekend, als mensen die afscheid genomen hebben van Hem en die hun eigen boze wegen volgen. En dan gaat God spreken: "Toen zeide de Heere..." Toen, toen Hij aangezien had dat ganse gedrag der stervelingen. Voor Zijn gezicht is immers niets bedekt. En toen Hij ging spreken, toen klonk dat wat reeds in Zijn hart besloten was. Dit klinkt: "Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is; doch zijn dagen zullen zijn honderdtwintig jaar". Weet u wat er in die tekst staat? In die tekst staat recht en genade. Dat staat er in die tekst. Daar staat het recht, want God zegt: "Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens". En er staat genade, want de Heere zegt: "Doch zijn dagen zullen zijn honderdtwintig jaar". Dit is het genadewoord in Genesis 6 vers 3, dat de Heere zegt: "Ik zal Mijn oordeel nog honderdtwintig jaar uitstellen, voordat de zondvloed zal komen. Ik zal het nog aan blijven zien en nog blijven twisten met de mens. Ik zal nog niet ophouden de mens te roepen, toe te roepen: "Bekeert u toch van uw boze weg". Maar het zal niet in eeuwigheid zijn. Er zal een maat aan wezen. Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is", staat er. Dat is het wat de Heere over de mens te zeggen heeft. Dewijl hij ook vlees is. Dat is het tegenover gestelde van geest. Dat is verloren. Dat is buiten God. Dat is zondig. Dat is aan de duivel over gegeven. Dat is levend naar het goeddunken van het eigen boze en verdorven hart. Dewijl hij ook vlees is. Dat is het wat de Heere oordelen, concluderen moet van de mens. Dat betekent dit: "Ik zal niet in eeuwigheid met hem twisten, want er is toch geen doen aan, hij blijft toch wie hij is, hij blijft toch hardnekkig volhouden in de zonden en de ongerechtigheden".

Hoor in dat woord van God hoe slecht dat de mensen op de aardbodem er aan toe zijn. Hoor in dat woord van God hoe slecht Gods zonen er aan toe zijn. Hoor in dat woord van God hoe slecht de

mens in en buiten de kerk er aan toe is. “Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens”. Je ziet het toch om je heen! Dan valt die weg. Dan die. Dan valt daar een lege plaats. Dan hoor je: “Die is er niet meer”. Ziet u het niet, dat het door gaat, dat het heen gaat naar het einde aller dingen! Is daar nooit een prediking voor u in geweest? Net zo’n prediking als daar geklonken heeft voor al die mensen. Elke hamerslag die Noach gaf op een spijker in de ark, was een prediking. Hoeveel hamerslagen op die spijkers hebt u al gehoord? Aan al die graven waar u aan stond. Bij de dokter waar u dat bericht kreeg. En bovenal, onder de bediening van het Woord van God, waar u de scherpste van het oordelen, van het vonnis gepredikt werd. De kortstondigheid van het leven. En dat niemand, maar dan ook niemand dit oordelend woord van God zal kunnen ontgaan. Niemand van ons kan de Heere ontglippen en uit de handen blijven. Dit gaat over alle vlees. “Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens”. Al wordt u honderdtwintig jaar, de dood zal u weten te vinden en zal u af maaien en zal uw ziel voor God stellen, en u zult verantwoording af moeten leggen van heel uw bestaan, naar al uw doen, hetzij goed, hetzij kwaad.

Vindt u het nog een Paradijs op aarde? Zegt u nog: “Ik heb alles wat mijn hartje begeert. Het gaat best”. Of is er iets van onvrede in uw bestaan? Hapert er wat aan? Is er iets waarvan u zegt: “Het is niet verzadigd, er klopt iets niet”. Bent u zo’n mens die zegt: “Wat er nu precies gebeuren moet, maar er zal iets moeten gebeuren, zo gaat het niet goed”. Voelen we het nog in kerkelijk Nederland, dat God alle dingen weet en ziet? Dat heel uw leven voor Hem is als een geopend boek. Dat uw zonden tergingen zijn voor Hem. En dat dat Woord ook over u geldt: “Ik zal niet in eeuwigheid met u twisten, o mens”. U bent maar een mens, u bent maar vlees. Ik ben God. Ik ben een geest. Die afstand is zo oneindig groot. Rekent u nog met God? Haalt u zich op in de wereld? Of haalt u zich op in dat Woord van God? Dat de wereld toch niet verzadigen kan. Want die wereld gaat voorbij, met al haar begeerlijkheden. Maar die de wil van God doet, die blijft in der eeuwigheid. Heeft dat weleens gehamerd in uw ziel: “Die de wil van God doet, die blijft in der eeuwigheid”? Heb je daar weleens naar gezocht in het Woord van God? Wat toch de volmaakte wil van God is. Des Heeren wet nochtans, verspreidt volmaakter glans. Heb je het weleens gevonden in de Bijbel, die heilige wet des Heeren die Hij op de Sinaï gegeven heeft? Een regel om naar te leven. Hebt u het geprobeerd, uw leven naar die wet van God in te richten, vanwege die onvrede, die haper in uw bestaan? Het lag niet vlak tussen God en uw ziel. Hebt u geprobeerd het op te lossen? Die wet te houden. Naar Zijn geboden te leven. Is het u

gelukt? Of bent u er nog slechter aan toe dan eerst? Is het nog droeviger geworden? Moet u met de apostel mee zeggen: “Toen de wet in kwam, toen leerde ik dat ook de begeerte zonde is”.

Ik had wel geprobeerd het buitenste van de drinkbeker te reinigen. Het was al aardigjes gelukt. Als ik in de spiegel keek, zag ik een vroom, bekeerd mensenkind.

Maar toen God de spiegel van Zijn heilige wet ging voor houden in het diepst van uw bestaan, wat zag u toen eigenlijk? Een monster, zeg je, een walgelijk mensenkind. Het is waar, dewijl hij ook vlees is. Hoe geestelijk ik mij ook aanstel, dewijl hij ook vlees is. Er was van mij niets te verwachten, want dat binnenste was niet veranderd, dat was niet opgeknapt. Dat was nog net als eerst.

“Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens”. Ik voelde het, zeg je, toen ik gezocht had Gods wet te houden, maar naar binnen moest kijken, dat de Heere zo menigmaal aan de deur van mijn hart geklopt had: “Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij uw hart”. En dat ik Hem dat onthouden had. Mijn hart, de kern van mijn bestaan.

Toen zeide de Heere... De Heere zal het maar spreken! Het zal maar thuis komen! Als de Heere Zijn gerichten gaat afhandelen in je bestaan. Je zult het maar uit Zijn mond horen: “Het twisten met u is haast voorbij. Er is bij u toch geen doen aan. Het knapt toch niet op”. Je zult er maar achter komen dat je vanwege je vlees-zijn, verkocht onder de zonden wezen, een mens die buiten God leeft en buiten God sterft. Is het dan nog aan Paradijs op aarde?! Of is het een woestijn? Is het een plaats van verdriet? Mis je de vrede met God? Dan versta je de vraag: “Waaruit kent gij uw ellende?”

Wat is ellende? Uitlandig zijn. Ja, je bent in de wereld, in het land van de wereld. Maar een uitlandige, een vreemdeling voor God. Weg uit de gemeenschap met Hem. Nee, de Catechismus wijst niet op een of andere algemene conclusie: de mensen leven allemaal zonder God, zo zijn we nu allemaal. Nee, maar de Catechismus maakt het persoonlijk, dringt door in uw hart. De Heidelberger vraagt: “Waaruit kent gij ‘uw’ ellende?” Is dat zover? Is het persoonlijk? Is het ‘uw’ ellende? Is het niet meer te ontlopen, te ontgaan? Hebt u daarmee te maken gekregen, met die beleving: “Waaruit kent ge uw ellende?” Zeg je nog: “God heeft Zich terug getrokken. Hij is zo taai te bewegen. Het valt ook allemaal niet mee. Ik heb al zo lang gevraagd om een nieuw hart, maar het gebeurt maar niet. Het ligt aan God”. Durft u dat nog te zeggen? Of hebt u tien hamerslagen gehad die u nooit meer te boven komt?

Waaruit kent ge uw ellende? Uit de wet Gods. Uit tien heilige geboden. Uit de tien woorden die uit het hart van God zijn voortgekomen.



Uit de eis des Heeren, die in die wet ligt. Waaruit kent ge uw ellende? Uit de wet Gods.

Wat heeft die wet u dan geleerd? Wat hebben die Tien Geboden u dan bijgebracht? Waar bent u dan achter gekomen? Dat u weleens een keertje gelogen hebt. Ja, ook nog eens een keer gestolen. Maar ja, het viel wel mee, ofzo.

Of heeft die heilige wet u geleerd dat u zich hebt weggegeven aan de zonde, aan de wereld, aan de genoegens van uzelf? Dat u niet meer voor Hem leeft. Bent u er achter gekomen dat die wet van God u en mij aanwijst, dat de haper aan onze kant zit. Dat wij hebben gezondigd en Gods heerlijkheid derven. Dat het niet aan Hem ligt. Dat Hij niet veranderd is, maar dat Hij van eeuwigheid tot eeuwigheid Dezelfde is. Dat Hij u had geschapen met de vermogens om voor Zijn aangezicht rechtvaardig te leven. Maar u hebt u overgegeven, net als Gods zonen hier aan de vrouwen die zij verkoren hadden. U hebt u overgegeven aan de lusten van het vlees, aan de dingen van de wereld en van de tijd. U bent openbaar gekomen als een Adams-kind, een gehoorzamende aan de duivel, die tegen Gods gebod is.

Toen zeide de Heere: "Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is. Zijn dagen zullen zijn honderdtwintig jaar". Het zal je maar gezegd worden, mensen, dat er een grens aan gesteld is. Je zult die ontdekking maar hebben: "Uit de wet Gods". Wat ga je aan het werk! Wat ga je aan de gang! Want het moet opgeknapt zijn voordat het te laat is. Want Mijn geest zal niet in eeuwigheid twisten met de mens. Nu ben ik er nog. Nu ben ik nog in het heden der genade. Wat is in die beleving de wereld zijn glans kwijt! En wat is die wet van God glansrijk geworden! Wat is Hij het waard om gediend, geëerd en gevreesd te worden.

Waaruit kent ge uw ellende? En u die die wet niet hebt gehoorzaamd, maar die God kwaad hebt gedaan. U bent een uitlandige en u kunt in de gemeenschap met God niet terug keren. Het gaat niet van uzelf. Of wel? U ligt onder dat oordeel. Nog een ogenblik. En hier in deze geschiedenis zal de Heere de aarde slaan met het water. Maar het wacht alles op het slaan van God met het vuur. Nog een ogenblik, weggevaagd, weggedaan. En, o ja, hoe je ook gezocht hebt met alles te volbrengen wat de Heere van ons eist, met heel je lichamelijke bestaan heb je het niet op kunnen knappen. Want de Catechismus wijst de geestelijke ellende aan. Hoe vroom het leven ook kan lijken, het hart is er verre van vandaan. Die geestelijke ellende, die wordt gekend, beleefd, de gemeenschap met God te moeten missen. Is dat het ergste voor u? Of is dat juist uw vreugde? "Nu kan ik gelukkig doen wat ik wil". Is dat het ergste van u? Je zegt: "Ja maar, man, wat moeten we dan toch doen? Hoe

moet dat dan toch anders worden? Is er wat aan te doen?" Ja, daar is zeker wat aan te doen. Hoor maar! Dat is het woord van de Heere Jezus Christus Zelf. U zegt: "Ach, als ik de Naam van Christus hoor, dan hoor ik genade". Wacht even! Niet te snel. Niet te snel.

Sion wordt door recht verlost. De Heere gaat niet om de zonde heen. En hier in deze Zondags-afdeling komt Christus openbaar als een oordeelsprediker. Geen woord van genade. Geen woord, wat wij mensen zo goedkoop kunnen bedenken: "Het valt allemaal wel mee". Nee, dat staat er niet. Er wordt gevraagd: "Wat eist de wet Gods van ons?" Dat is een eis. Er staat niet: "Wat vraagt de wet Gods van ons?" Probeer het maar. Hopelijk lukt het. En wat er niet lukt, nou ja, daar is Jezus voor gekomen, ofzo. Nee, dat is de theologie van vandaag. Maar dat staat hier niet. Wat eist God? En als daar staat "een eis", dan betekent dat een volkomen eis. Die moet in zijn geheel gehoorzaamd en ingewilligd worden. Want anders gaat het nog mis. Dat leert ons Christus in een hoofdsom, waar Hij de belangrijkste zaken van de heilige wet aanwijst. Wat zijn die belangrijkste zaken? Het gaat steeds over dat woordje "liefhebben". Gij zult liefhebben de Heere uw God. Je zegt: "Ja maar, ik ben onbekeerd. Mijn God?" Jazeker, de Heere uw God. Krachtens uw en mijn schepping heeft Hij zo'n recht op ons bestaan. Hij is onze God, en Hij mag rechtvaardig van ons eisen wat Hij wil. Hij is onze God.

Gij zult liefhebben uw Schepper, de Heere uw God, met geheel uw hart, geheel uw ziel, geheel uw verstand. Uw totale bestaan zal vervuld moeten zijn van liefde voor Hem.

Liefhebben de Heere uw God met geheel uw hart. Dat betekent dat er in het hart van u, in de kern van uw bestaan, voor niemand anders plaats is dan voor Hem.

Met geheel uw ziel. Dat uw leven, dat is de ziel, in het licht van het Woord van God, dat is ons leven, tijdelijk en eeuwig, dat uw leven voor niemand anders bestemd is dan voor Hem.

Met geheel uw verstand. Dat al de overleggingen van uw hart, heel uw wijsheid, niet anders is dan voor Hem. De vreze des Heeren is immers het beginsel van alle wetenschap!

De Heere Jezus wijst aan, uw hele bestaan, de totale mens, zowel van binnen als van buiten, wat er in het hart, wat er in de gedachten, in het hele leven, in de gang van het leven, in de praktijk openbaar komt, zal moeten doorlouterd zijn van liefde tot de Heere uw God. Daar zal het van vervuld moeten zijn. Dat zal uw doel moeten zijn, om Hem de ere te geven, om Hem de liefde te bewijzen die Hij zo totaal, geheel en al waard is.

En het tweede aan dit gelijk is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Dus met de naaste evenzo omgaan zoals u geleerd hebt met

de Heere uw God om te gaan. Dat betekent, uw naaste lief te hebben met geheel uw hart, met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Hoezo? Omdat uw naaste openbaar komt als een schep-sel Gods. Zou u het werk Gods niet eren! Zou u daar niet voorzichtig en wijs mee handelen!

Als dit waar zou zijn in onze levens, wat zouden we anders met de kerkdienst omgaan. Wat zouden we anders met onze naaste omgaan. Wat zouden we anders met de natuur omgaan. Met het weer omgaan. Je hoorde geen scheldpartijen meer over de weersomstandigheden. Wat zou het leven er totaal anders uitzien.

Ik zei het u: Christus is hier een oordeelsprediker. Want Hij zegt: "Dan alleen zult u behagelijk zijn voor God. Dan alleen zult u uit uw ellende weggehaald worden en in Zijn gemeenschap terug geplaatst worden. Dan alleen". En aan deze twee geboden hangt de ganse Wet en de Profeten. Dat is het doel van het hele Woord, van Genesis 1 tot en met Openbaring 22 toe. Dat is het Woord van God. Dat leert ons het Woord van God, dat het hier over loopt: "God lief te hebben boven alles, en de naaste als onszelf".

En dan hebben we de mens aan u getekend uit Genesis 6. De mens, ook de kerkmens. Hoe is die openbaar gekomen? Uit liefde tot Hem? Nee, uit liefde tot zichzelf. En zij namen zich vrouwen uit allen die 'zij' verkoren hadden. Wat blijkt hier dat de mens zichzelf lief heeft. Dat de mens geen ander doel voor ogen had dan het voor zichzelf zo mooi, zo prettig, zo fijn mogelijk te hebben. God vergeten. Het geluk van de naaste ook vergeten. Alleen maar denkend aan de eigen begeerte, aan de eigen verlangens. Geen ander doel te dienen dan je zelf.

Heb je jezelf zo leren kennen? Onder de hemelse eis, door Christus uitgesproken. Heb je jezelf leren kennen als zo'n walgelijk mens, die terecht een ellendige is. Dat heb je zelf gedaan. Dat heb je over jezelf heen gebracht. Zie je met rassé schreden de dag naderen dat God een streep zet achter Zijn twisten met u? Zie je het aan komen: "Het kan nooit lang meer duren, als ik zie op mijn bestaan, wat ik er van gemaakt heb, een overtreder van Gods wet. Ik zal van de aardbodem verdeld moeten worden". Is dat ellende of niet? Is dat een wetsprediking of niet? Als er nu "amen" zou klinken, wat dan? Zegt u dan: "Nou ja, we hebben weer aardig de waarheid gehoord"? Of zegt u: "Nee, hier kun je nog geen "amen" zeggen, het is nog niet klaar"? Of zou u op uw knieën vallen en God bidden: "Als dit alles is, Heere, dan kan ik hier niet weg. Dan liggen we onder de vloek, en daar is het niet in uit te houden. Wie kan dan nog lachen? Wie kan dan nog vrolijk zijn? Die verstaat dan de ernst van de dingen niet". Och, mensen, wie zou dan nog bezig zijn, zoals de mensen in die

dagen, om naam te maken, om groot te worden! Er waren reuzen op de aarde. Ach ja, geweldigen, die vanouds geweest zijn, mannen van naam. Waar zijn ze gebleven? Ze hebben dat tot doel gesteld gehad, maar ze zijn verdwenen, weg gegaan. Hun namen worden niet meer gedacht. Van de aardbodem verdelgd en niet meer gevonden geschreven in het Boek des Levens. Dan ben je de ellendigste van alle mensenkinderen. Nee, zeg je, dan maar liever hier in mijn ellendigheid op dit plekje zitten dan nog de wereld in gaan om naam te maken. Dan maar liever hier blijven aan de voeten van mijn Rechter. Daar verkeer ik dan liever, dan zonder Hem in een voorbijgaande wereld.

Gelukkig maar, gelukkig maar, want dan zal God voortgaan met spreken. Dat is het laatste nog, maar laten we eerst zingen, Psalm 38 het 18<sup>e</sup> vers.

*'k Wil mijn misdaân, die U tergen,  
Niet verbergen;  
Ik bedek voor U die niet.  
'k Ben vanwege al mijn zonden,  
Die mij wonden,  
Vol van kommer en verdriet.*

Als het God behaagt om door de werking van Zijn Heilige Geest deze zaak thuis te brengen, om u klein, ja tot niets te maken voor het aangezicht van God, dan zult u niet alleen ontdekken een liefhebber van u zelf te wezen. Dan zult u nog wat ontdekken. Dat is dit: "Kunt gij dit alles volkomenlijk houden? Neen, ik", zegt de Heidelberger met overtuiging. Neen, ik. Niet misschien, of ik zal het eens proberen. Het valt weleens tegen, maar ik heb er ook goede dagen bij, ofzo. Nee, neen ik, want ik ben van nature geneigd.

De Heilige Geest gebruikt de prediking van de heilige wet van God in het leven van een mens, om u en mij onze na-tuur open te leggen. Dat betekent: onze diepste vezels van ons bestaan komen voor de dag. Een natuur is niet te veranderen. Of wel? Een hond kan zich onmogelijk als een kat gedragen, en andersom. En een mens die getekend wordt als een hater van God en zijn naaste, zo is zijn natuur geworden in zijn diepe val in Adam. Die kan zichzelf niet veranderen. Die zit daar met al zijn ontdekking toch als een blok beton die geen kant meer op kan. Een liefhebber van zichzelf en een hater van God en van zijn naaste. Ja, mensen, dan voel je toch wel aan dat daar niets meer aan te doen is! Ik bedoel dit: hoop je er nog op dat het een keer opknapt bij je zelf? Of gaat het niet meer? Ben je een afgeschrevene? Daar doelt de Heidelberger op. Daar doelt het

Woord van God ook op. Afgeschreven. Dat we een streep door heel ons bestaan leren zetten. Ik ben het niet waard dat ik de aardbodem nog een ogenblik onnuttelijk besla. Weet je wat dat is? Dat is sterven voordat je gaat sterven. Dat is het. Daar liggen ze allemaal onder, onder dat oordeel. De Heere zag dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te alle dagen alleenlijk boos was. Toen berouwde het de Heere dat Hij de mens op de aarde gemaakt had. Menselijk uitgedrukt, want God kan geen berouw hebben. En het smartte Hem aan Zijn hart. De Heere zocht in het leven van mensenkinderen naar dank- en juichoffers tot Zijn eer, en Hij vond er niet één. Er is niemand die goed doet, ook niet tot één toe. En de Heere zeide: "Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, verdelgen van de aardbodem, van de mens tot het vee, tot het kruipend gedierte, tot het gevogelte des hemels toe, want het berouwt Mij dat Ik hen gemaakt heb.

Dat is de conclusie. Dat is het end. We reizen allemaal heen naar het graf. Dan is het gebeurd. Nog een keer, kan je dan nog lachen? Nee!

Nu moet ik u iets zeggen wat ik niet kan verklaren. Dat kunnen we nu alleen maar aanbidden. Ik begrijp er niets van. Maar het staat er wel.

Maar Noach vond genade in de ogen des Heeren. Hier schittert soeverein vrijmachtig Godswerk. Hier schittert het welbehagen Gods over de mens. Maar Noach vond genade in de ogen des Heeren. Weet je wat dat betekent? Dat de Heere Noach, net als al de andere mensen, in Zijn toorn moest aanzien, maar Hij zag hem niet aan in Zijn toorn, Hij zag hem aan in genade. Daar koos God voor. Dat was Gods besluit. Dat kwam openbaar dat dat in het hart des Heeren leefde. Daar schittert de verkiezing tot het genadeverbond in Christus op het heerlijkst. Al in dat eerste Bijbelboek, zo vlak na de zondeval, zoals de mens van de zonde openbaar komt in al zijn ellende. Maar Noach vond genade in de ogen des Heeren.

Nou, zeg je, misschien kreeg Noach dan honderd jaar extra om het beter te doen. Nee, Noach kreeg ook honderdtwintig jaar, net als al die andere mensen. En weet je waar hij die honderdtwintig jaar voor kreeg? Niet dat God nog met hem zou twisten, nee. Nee, want de twist was opgeheven voor Noach. Maar dat Noach de preek zou laten horen, honderdtwintig jaren lang, en dat Noach bouwen zou, naar het woord des Heeren, die ark, zoals God bevolen had dat die ark gebouwd moest worden, naar Zijn bouwtekening zoals dat in de hemel besloten was. Weet je wat dat voor Noach was? Ja, natuurlijk, dat was een prediking voor al die voorbijgangers, elke hamerslag. Maar het was ook een prediking voor hemzelf. Weet je wat die

prediking was? “Niet uit u, maar uit Mij zijt gij verlost. Die ark bouwt u niet, die bouw Ik. In u is geen bescherming en veiligheid als de golven van Mijn toorn komen, dan is er voor u alleen veiligheid in de ark, alleen veiligheid in dat schip dat naar Mijn bevel door u gemaakt is. Alleen in die veilige haven hebt u vrede en rust, vindt u beschutting”.

Die ark die Noach bouwen moest, dat zou voor hem de ark des behouds wezen. Dat zou voor hem de verlossing wezen. Dat zou voor hem de redding zijn.

Noach vond genade in de ogen des Heeren. Dat betekent dat God beschikt had dat Noach in de ark zou wezen. En u weet het wel dat er in het Nieuwe Testament staat: “En de ark is Christus”. En niemand anders wordt u ook in deze dag gepredikt als de Weg tot het behoud, als de Ark tot het behoud dan Christus Jezus de Heere alleen. Hij Die het zegt: “Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven”. Hij Die in deze Catechismus-afdeling ons is tegen gekomen als een oordeelsprediker: “U die onvolmaakt en onvolkomen bent, u die sterven moet omdat uw liefde zo gebrekkig is. Wat? Omdat in plaats van uw liefde de haat tegen God en de naaste in uw leven regeert”. Die Christus wordt voorgesteld als de Ark des behouds, als de enige Grond van zaligheid, de enige Hoop en de enige Verwachting voor een mens die in deze toestand klem zit, gevangen zit, geen kant meer uit kan, die de golven op zich aan ziet komen, de golven van het Goddelijk oordeel. Waar zou je dan blijven, mensen, met deze ontdekking van Zondag 2? Waar anders dan aan de voeten des Heeren? Waar anders dan aan de troon van je Rechter? Waar anders dan op die plaats, om het de Heere voor te houden: “Maar Noach vond genade in Uw ogen, o God. Voor Noach was er een weg ter ontkoming en des behouds, die hij niet kiezen kon, die hij niet gaan kon, die hij niet weten kon. Maar dat was bij U vandaan beschikt”.

Noach heeft die ark gebouwd. Noach heeft die ark klaar gemaakt. Noach is in de ark gegaan. Nee, nee, zo niet. Noach is in de ark gebracht. Zo is het wel. God heeft hem naar binnen gelaten. Zo is het. Weet u waarom? Hierom: “Maar met u...” Tegenover al die anderen. Wat geldt er van die anderen? “Want zie, Ik breng een watervloed over de aarde, om alle vlees waarin een geest des levens is, van onder de hemel te verdelen. Al wat op de aarde is zal de geest geven. Maar met u zal Ik Mijn verbond oprichten”. Eenzijdiger kan het niet uitgedrukt worden. Of wel? “En gij zult in de ark gaan, gij en uw zonen en uw huisvrouw, en de vrouwen uwer zonen met u”. Is God dan nog karig, of niet? Zijn vrouw, en zijn kinderen, en zijn aan-

getrouwde kinderen. Ze mogen allemaal mee. En van de beesten mogen ze mee, twee aan twee, om behouden te worden.

Gij alleen, omdat Ik het wil.

En, dat is ook een punt, Noach deed het, naar al wat God hem geboden had, zo deed hij. Gehoorzaam gemaakt aan het bevel des Heeren. Ik zeg, aan het genadebevel des Heeren. Gehoorzaam gemaakt, eenswillend gemaakt met God, om op geen andere wijze behouden te worden dan door de ark des behoudenis alleen, om het nergens anders in te zoeken dan in de God Die Zijn verbond met hem heeft opgericht. Eenswillend met God, dan sta je er achter dat Sion door recht verlost zal worden. Dan stem je het toe, dan keur je het goed dat het de Heere behaagt om door de golfslag van Zijn vonnis en van Zijn oordeel heen je heen te voeren en je te brengen in de Ark van het behoud, in Christus alleen.

En waarom is die Ark zo veilig? Waarom zou het wezen? Waarom heeft Noach beschutting gevonden in die ark? Waarom kon hij er tegen? Omdat dat ding van goed hout gemaakt was? Nee! Nee, omdat dat ding vast lag aan een Anker. En het Anker van die ark dat was "Mijn verbond dat Ik met u heb opgericht, o mensenkind". Dat is de stevigheid en de vastigheid van het genadeverbond in Christus.

Waaruit kent gij uw ellende? Uit de wet Gods. En waaruit kent gij uw behoud? Zeg het eens. Of is u dat vreemd? Ja, wie de wet niet kent, leert het Evangelie ook nooit kennen. Maar wie onder de wet verloren ging, zal behouden worden uit vrije genade alleen.

Noach viel aan Gods kant, omdat God hem Zijn kant op sloeg. En zo is hij gered geweest. En de mens wordt zo al-leen verlost door het gericht, tot de verlossing heen.

Het staat wel niet in die Zondags-afdeling met zoveel woorden. Nee, het staat er zeker niet. Er klinkt weinig Evangelie in Zondag 2. Vindt u wel? En toch staat er Evangelie in. Dat is het laatste voor vanmiddag.

Even voortgaande op die Ark des behouds. Waarom is die Ark zo geschikt? Wel, de Heidelberger vraagt: "Wat eist de wet Gods van ons?" Dan is het antwoord: "Dat leert ons Christus in een hoofdsom". En die Naam Christus is reeds Evangeliebediening. Hij is de Gezalfde Gods, gekomen op deze verloren wereld, om aan het recht van God te voldoen, en als de Gezalfde Gods ze mee te nemen naar Boven toe, naar Huis toe, naar het Vaderhart toe, die Hem van de Vader gegeven zijn. Zie hoe de Vader achter het werk van de Zoon staat. Want Hij heeft Hem gezalfd met de Geest der bekwaam-making. Hij heeft Hem gezalfd met Zijn Heilige Geest, naar Zijn menselijke natuur. En naar Zijn Godheid was Hij volkomen gehoorzaam. En Hij, de Gezalfde, heeft liefgehad de Heere Zijn God, met

geheel Zijn hart, met geheel Zijn ziel en geheel Zijn verstand. Die heeft Zijn naaste liefgehad als Zichzelve. Is het niet uitgekomen toen Hij hing aan het vloekhout der schande, en het uit moest roepen: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Dat Hij nooit aan de eis, aan het recht en aan de wet van God tekort gedaan heeft, maar de eer en de liefde tot Zijn Vader hoger achtte dan Zijn eigen leven.

En zo is Hij niet alleen de Gezalfde, maar ook de Plaatsbekleder voor al die stumpers die onder die wet van God kapot geslagen liggen en het niet meer voor elkaar kunnen krijgen, er niet meer uit kunnen komen, geen kant meer op kunnen. Zo worden armen en elendigen, ja stukken wrakhout die wegdrijven in de golven van Gods oordeel. Die worden in de Ark verzameld, in de Ark der behoudenis, om op grond van Zijn werk en verdiensten alleen gezaligd te worden.

Nou, zal er dan geen roem en eer aan die God over blijven, Die met alle mogelijke rechten dat ganse menselijk geslacht ineens had kunnen wegvagen. Dan had Hij werkelijk geen onrecht gedaan. Maar die het behaagt om Zijn eigen Zoon los te scheuren van Zijn hart en uit Zijn schoot te tillen en op deze wereld over te geven voor vijanden, dat vijanden met God verzoend zouden worden.

Maar Noach vond genade in de ogen des Heeren. Weet je hoe dat gegaan is? Dat is zo gegaan: in de ogen des Heeren zag de Heere Noach niet, maar zag Hij Jezus. En schuilend achter Jezus' Offer was Noach, ach ja, aan eigen kant zo zwart, maar wit, witter dan de sneeuw gemaakt in die Zaligmaker alleen. Dat, dat is zingen het lied van Mozes en het Lam. Dat is goedkeuren Gods wet en Gods Evangeliewoord. Dat is dankbaarheid aan Hem. Tot God gekomen met Zijn dierbaar bloed. Zo verheerlijkt God Zijn eigen eer, om Jezus' wil.

AMEN.

*Dankgebed.*

*Slotzang Psalm 6 : 2 en 3*

*Vergeef mij al mijn zonden,  
Die Uwe hoogheid schonden;  
Ik ben verzwakt, o HEER'!  
Genees mij, red mijn leven;  
Gij ziet mijn beend'ren beven;  
Zo slaat Uw hand mij neer.*



*Mijn ziel, gans neergebo - gen,  
Schrikt voor Uw heilig' ogen,  
In dezen jammerstaat;  
Hoe lang zal ik nog klagen?  
Hoe lang Uw gramschap dragen?  
O HEER', mijn Toeverlaat!*

*Zegenbede.*